

PRZEDPŁATA

miesięcznie:

w Radomiu 85 kop.
z odz. do domu 90 k.
z przes. poczt. rb. 1.
Egzem. pojed. 10 gr.

OGŁOSZENIA

za wiersz petitowy
lub jego miejsce:
I-a strona kop. 50.
Nekrologi kop. 20.
Reklamy kop. 30.
IV-a strona kp. 10.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austriacki.

Wiedeń. (BK.) Urzędownie donoszą dnia 11 czerwca. Na froncie włoskim: Oczekiwany atak Włochów na wyżynie siedmiu gmin oraz w dolinie Sugana rozpoczął się. Po uprzednim kilkodniowym wszechstronnym przygotowaniu artyleryjskim rzucił nieprzyjaciół swoją piechotę do walki na przestrzeni między Asagio a Brentą. Na północny zachód zdołali się wśród krwawych strat dla siebie wdrzeć w nasze rowy. Wieczorem jednakże wyrzuciliśmy Włochów z powrotem z naszych rowów.

Szczególnie zacięcie walczone około Csara Zebio i w obrębie Monte Forno. Tutaj rozbił się atak włoski o mężne piersi wojsk styryjskich.

Także w dolinie Sugana odparliśmy wszystkie ataki wroga naszym ogniem działowym i w walce z bliska. Nasi lotnicy zestrzelili dwa samoloty nieprzyjacielskie.

Nad Soczą położenie bez zmiany.

Komunikat niemiecki do zamknięcia dziennika nie nadszedł.

O jasne i zdecydowane stanowisko.

Krwawym wojennym trudem zdobyliśmy nasze własne instytucje legjonowe, zdobyliśmy wszystko to, co czyni żołnierza naszego żołnierzem *polskim*, Legiony *Wojskiem Polskim*. Tutaj należą między innymi język polski w komendzie i urzędowaniu, mundur polski i jako jedna z najważniejszych instytucji, *sąd polski*. Zasada, że żołnierz polski może sądzić tylko własny sąd polski była uświęceniem odrębności polskiego charakteru Legionów.

Na podstawie rozporządzenia gen. guber. Beselera z d. 4 b. m. instytucje sądów powiatowych polskich *przeistnieć*. Ci legioniści, którzy są poddani austriackim, a tych jest (do 70%) przeważająca liczba, będą odąd podlegali c. i k. sądom austriackim. Legioniści poddani sądowym dowódcom pułków, którzy sądownictwo to mają wykonywać na podstawie *procedury karnej i prawa karnego niemieckiego*. Jak wiadomo, ukwalifikowanych prawników na sędziów w myśl ustaw niemieckich wśród poddanych Królestwa Polskiego niema, sędziowie zaś dotychczasowi polscy, jako poddani austriackim, podlegają samemu sądownictwu c. i k. armii i prawa niemieckiego nie znają, wchodzi zatem naprawdę pod uwagę tylko *sędziowie niemieccy*, władający językiem polskim. Co do rekrutów, zdających się w obyczajach, to dla nich było zorganizowane od samego początku nowej rekrutacji sądownictwo na podstawie niemieckiej i sędziów niemieckich, władających językiem polskim. Władza zaś sędziowska spoczywała w rękach inspektora niemieckiego, gen. Bartha.

Jakie znaczenie ma zastąpienie dotychczasowych jednolitych pod względem organizacji, obsadzonych oficerami legjonowymi, sądów polskich przez powyższe skreślone a rozmaite typy sądów, to rzecz jest zupełnie jasna i każdy powinien sobie zdawać z tego dokładnie sprawę.

Ze stanowiska formalnego zauważyć jeszcze należy, że ustawowo do współdziałania przy wszystkich sprawach dotyczących organizacji polskiej siły zbrojnej, powołania jest *Tym Rada Stanu*. W konkretnym wypadku współdziałać, pomimo niezwykłej ważności sprawy nie mogła, bo, jak wiadomo, działalność jej od 1 maja b. r. jest zawieszona.

Równocześnie ze zasadniczym przeobrażeniem polskiego sądownictwa wojskowego nastąpiło rozporządzenie gen.

Przyjazd gen. hr. Szeptyckiego.

Dzisiaj w południe (1 godz. 50 minut) przyjedzie nieodwołalnie do Radomia gen. gubernator hr. Szeptycki.

Generał hr. Szeptycki zmuszony był bowiem przedłużyć swój pobyt w Kielcach o dzień, z powodu nawału zajęć. Otrzymaliśmy z Kielc wiadomości, że hr. Szeptycki jest niezrównany w niesieniu pomocy oraz, że jest bezgranicznie ofiarny i zapomina wprost o sobie, tylko jest na usługi tych wszystkich, którzy mu swoje prośby przedkładają. To zniewoliło generała hr. Szeptyckiego, że w Kielcach pozostał ponad program, a do nas przybędzie dopiero dzisiaj, w południe.

Konferencja w sprawie Legionów.

Wiedeń. W piątek 8 b. m., o godz. 11 przed południem odbyła się konferencja reprezentacji Koła Polskiego z ministrem spraw zagranicznych hr. Czerninem w sprawie oddania Legionów cesarstwu niemieckiemu oraz w sprawie podziału legionistów wedle ich przynależności.

Z Koła Polskiego wzięli udział posłowie: Łazarski, Haller, Moraczewski, Tertil, Tetmajer. Poseł Moraczewski przedstawił sprawę Legionów i nasze żądania.

Hr. Czernin odpowiedział ze swego punktu widzenia.

Doniesienia piśm krakowskich, jakoby konferencja została odroczone do poniedziałku, 11 b. m., są zupełnie mylne. Na poniedziałek odroczone konferencję prezydium Koła Polskiego z hr. Clam Martinicem w innych sprawach, a nie konferencję z hr. Czerninem.

Lednicki o przyszłości Polski

Wiedeń „N. Fr. Presse“ donosi: z Hagi: Petersburski korespondent „Daily News“ przynosi następujące szczegóły z wywiadu swego z Al. Lednickim, przew. komisji dla uregulowania spraw polskich. Na zapytanie, czy Polska po wojnie będzie monarchją czy republiką, odpowiedział Lednicki, iż Polska większą wagę przywiązuje do swego zjednoczenia niż do formy rządu. Lednicki jest przekonany, iż wojna skończy się w jesieni. Oczekuje wiele od związkowego charakteru nowej Rosji, która może utworzyć państwo związkowe złożone z Polski, Litwy i Kurlandji. Korespondent „Daily Mail“ wyraża przypuszczenie, iż Lednicki będzie pierwszym prezydentem republiki polskiej.

Groźne położenie w Rosji

Sztokholm. Według „Sweuska Dagbladet“ na jednym z kongresów, który odbył się ostatniej niedzieli w Moskwie w sprawach żywnościowych, minister Szyngarow oświadczył, że całe życie państwowe Rosji znajduje się obecnie w położeniu nad wyraz groźnym. Kraj cały — powiedział minister — znajduje się niejako w stadium rozkładu. Kasy państwowe są puste, a ludność wcale nie objawia chęci płacić podatki. Wobec tego poruszono projekt ogólnego zawieszenia płatności Oprócz braku środków żywnościowych uczuwać się daje niemniejszy brak wszystkich węgole surowców.

Petersburg na wulkanie.

Berno (BK). Do „Morningpost“ donoszą z Petersburga: Około jedenaście tysięcy uzbrojonych anarchistów przeciągało w ostatnich dniach przez miasto, niosąc czarne chorągwie. Znosi się na wielkie zaburzenia, gdyż i brak żywności wzrasta z gwałtowną szybkością.

W Kijowie przyszło do starć, gdyż 3.000 żołnierzy, którzy wrócili z frontu, rozpoczęli plądrowanie sklepów żywnościowych.

— **Boże Ciało.** W dniu 10 bm. imponująco przedstawiała się procesja, która wyruszyła z Kościoła Sw. Katarzyny (po bernardynach).—Po sumie, którą odprawił skarbnik sekcji ochotn Komitetu obywatelskiego, ks. Seweryn Bielski,—

Celebrował w procesji prałat katedry sandomierskiej ks. Piotr Górski, niosąc Przenajświętszy Sakrament, któremu asystowali Karol Staniszewski prez. Towarzystwa Kredytowego miejskiego, i wiceprezydent p. Wacław Dąbowski. Baldachim niesli weterani: Józef Wojdacki, Feliks Wojeichowski, Wiktor Gruszczyński i Henryk Kozierowski, jako też dwóch włóczęg z Kłwatki Królewskiej: Jakób i Jan Szeszeni.

Od 1 do 2 ołtarza asystowali: prezes Dyrekcji Szereg Tow. Kred. Ziem. Maksymilian Skotnicki i prezes Straży Ogniowej ochotniczej, Prosper Jarzyński. Od 2 do 3 Wojeichowski i Kozierowski weterani, od 3 do 4, dr. Forys i sędzia Glogier, od 4 do kościoła przewodniczący w instytucji św. Wincenego a Paulo Ogórkowski Stanisław i obywatel miasta Pomianowski Bolesław.

Baldachim zaś niesli radni miasta i obywatele, którzy zawsze śpieszą z ochotą, aby oddawać cześć Stwórcy—a tem okazać miłość Bogu oraz błagać o szczęście dla ojczyzny.

Za baldachimem postępowała Rada miasta i zaproszeni goście, dalej cechy, straż ogniowa, Stowarzyszenie św. Wincenego a Paulo, z przesłanną tarczą z białych stokrotek ułożoną.

Przed artystycznie urządzone ołtarzami odśpiewali ewangelje św: ks. Dukielski, ks. Magiera, ks. Ekiert i ks. Szpotowicz.

Doskonałe chóry kościelne p. Łopackiego odśpiewały przy ołtarzach pieśni religijne.

— **Dla dzieci legionistów.** Odezwy radomskie, wzywające mieszkańców wsi do przyjęcia na letnie miesiące dzieci tutejszych wyniszczonych trudnymi warunkami gospodarzami, znajdują coraz szerszy oddźwięk wśród ziemiaństwa czego dowodem są dotychczasowe zgłoszenia, które jeszcze stale napływają, p. Kaźmierz Załęcki z Wyszmantowa deklaruje pomieszczenie na swym folwarku Bugaj dla 30-tu dzieci, pierwszeństwo mają dzieci z rodzin legionistów, o ile zaś liczby tej by nie obejmowały to dzieci, których ojcowie są na wojnie. P. Załęcki daje 4 pokoje z kuchnią w dworze, oraz ułatwienia przy nabywaniu żywności po cenach możliwie najprzystępniejszych. Panie z okolicznych dworów, głównie p. Stanisławowa Załęska z Przewód, przyrzekają troskliwą i serdeczną opiekę co daje pewność, że dzieci naszych bojowników wolności będą na pięknej Sandomierskiej ziemi czuły się jak w raju. Zapewnie Liga kobiet, która już organizować poczęła letnisko dla dzieci rodzin pod jej opieką będących, ofertę p. Załęskiego weźmie pod uwagę.

— **Nagły zgon.** Miasto nasze zostało do głębi poruszone wiadomością o nagłym zgonie p. Marij Kosińskiej, 24 letniej córki p. Edwarda, burmistrza miasta Dąbrowy i Wandy z Wilczyńskich. Rodzinie towarzyszy ogólne współczucie, gdyż strata młodego życia, które się wyróżniało przymiotami serca i umysłu, jest niepowetowaną.

— **Ze szkół Kom. Obyw.** We wszystkich szkołach Kom. Obyw. w ubiegły czwartek, piątek, sobota i niedziela odbyły się uroczyste akty zakończenia roku szkolnego. Na uroczyste akty złożony był śpiew, deklamacje dzieci, sprawozdania kierowników oraz przemówienia prefektów i opiekunów. Przemawiali: p. Maksymilian Skotnicki i ks. Rokoszyński. Na zakończenie rozdano celującym uczniom i uczениcom nagrody

— **Karygodny czyn.** W Czytelnicy bezpłatnej na ul. Lubelskiej byliśmy świadkami wydarzenia przykrego, które zasługuje na najostrejsze potępienie. Przy wypożyczaniu książek, pani, która ze względu na socjalne stanowisko zastępuje na zaufanie, wzięła ponad dwie wypożyczone i zapisane książki i inne. By uniknąć kontroli schowała książki w ubranie swoje. Zauważyły tę manipulację dzieci i doniosły o tem zarządczyni, która natychmiast rozpoczęła śledztwo. Niesumienność i nieuczciwość pani zaczęła się wypierać — ale, ostatecznie energia zarządczyni Czytelnicy przekonała ją, że czyn zarzucony jej popełniła. Musiała też z ukrycia książki zabrane powyciągać i zwrócić. Karygodność czynu zaostrza fakt, że książki Czytelnicy są własnością publiczną, oraz, że z książek, tego dobra narodu, mają korzystać niezamożne sfery ludności, łaknące pokarmu dla duszy.

— **Grady.** Poraz drugi nawiedza miasto nasze grad, którego następstwem będą straty, gdyż grad zniósł pola w polrze okwitania zbóż.

Telegramy

Londyn zagrożony.

Rotterdam. Według „Nieuwe Rotterdamse Courant“, londyńska „Daily News“ stawia pytanie, czy wobec ciągłych ataków niemieckich eskadr powietrznych nie byłoby wskazaniem przeniesienie władz angielskich centralnych z Londynu do jakiegokolwiek innego bardziej pewnego miejsca.

Wymiana zdań pomiędzy Francją a Rosją.

Berno. (B. K.) Korespondent biura tel. kor. donosi: Pomiędzy Francją a Rosją toczy się obecnie coraz bardziej ożywiona dyskusja co do tego, kto spowodował właściwie wybuch wojny? Nie wiele już muszą ufać w Anglii samej Rosji, skoro ta dyskusja istnieje i wymiana zdań odbywać się może przy pomocy dzienników.

Antysemityzm w Anglii.

Berno (BK). „Times“ donosi: W Leeds przyszło dnia 4 czerwca do rozruchów w dzielnicy żydowskiej. Tysięczne tłumy przeciągały ulicami miasta, wybijając przy tym wszystkie szyby żydowskich sklepów.

Trzystoletcie Szkół Pijarskich.

W niedzielę dnia 3-go czerwca b. r. obchodzą X. X Pijarzy 300 letnią rocznicę założenia swego Zakonu przez św. Józefa Kalasantego. Z tej okazji wydał Ojciec św. list do Generała tegoż Zakonu zachęcając go do dalszej wzmoczonej pracy nad młodzieżą, oraz do odnowienia tych Prowincji Szkół Pobożnych, które skutkiem zdarzeń przeszłego stulecia najbardziej ucierpiały.

W tej to myśli O. O. Pijarzy w Krakowie przy swoim Kollegium obejmującym konnikt dla uczniów szkół średnich, niższe gimnazjum walne, oraz szkołę ludową otwierają:

1) nowicjat

do którego przyjmują uczniów wyższych klas gimn., jakoteż aspirantów na bractwisków zakonnych;

2) małe seminarjum

dla młodszych chłopców mających zamiar w przyszłości poświęcić się stanowi duchownemu w zakonie wychowawczym OO. Pijarów.

ADRES: Ks. Kozłowski Ferdynand, rektor Kollegjum XX. Pijarów w Krakowie, Pijarska 1. 2.

APTEKA
S r ó w W KOŚCIŃSKIEGO
Warszawa, Karmelińska 21.
Krem od świerzb
„SCABIOSA“
B. Borkowskiego.
Cena z przesyłką i opakowaniem 4 marki
Główny skład na prowincję
APTEKA F. WIĘCKOWSKIEGO
Warszawa, Marszałkowska 110
B. BORKOWSKI
wysyła zagranicę i na prowincję zaraz
po otrzymaniu należności.

Poszukuje kondycji na wsi studentka Uniwersytetu Warszawskiego znająca języki, dominująca w matematyce i przygotowuje na maturę. Wiadomość Warszawa 9 m. 1. Zastać można od 9 do 11 rano i od 3 do 5 po południu. 234—2

ZAWIADOMIENIE.

Znany od lat 18 magazyn mebli Zjednoczonych stolarzy mieszczący się na placu 3-go Maja № 1 z dniem 1-go lipca r. b. zostaje przeniesiony na ulicę Lubelską № 41 (dom po byłej izbie Skarbowej). Zaopatrzony w meble gustowne po przystępnych cenach, mamy nadzieję zadowolnić najwybredniejsze wymagania, z czem się polecamy W. W. P. P. Zostajemy z poważaniem.

Zjednoczeni.

244-8